

dek 81

Kultur- og kirkeavdelingen	
II	
Saksnr. 200604669	Dato 17/11/06
Ki-501	Rev.

Kultur- og kirkeavdelingen
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Oslo, 16.11.2006

Jnr.: 1125/06

HØRINGSUTTALELSE fra Metodistkirken i Norge

NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke

Det er i år 150 år siden den første metodistmenigheten ble grunnlagt i Norge, og vi er derfor en av de eldste frikirkene som har arbeidet parallelt med Den norske kirke her i landet. Vi har i dag 47 menigheter spredd ut over hele landet med til sammen ca 12.750 medlemmer. Metodistkirken i Norge er en del av The United Methodist Church.

Forholdet mellom kirke og stat

Metodistkirken har i alle år stått for et sterkt engasjement i samfunnsspørsmål. Det er blant annet bakgrunnen for at Metodistkirkens Sosiale Prinsipper er blitt utarbeidet. Disse er retningsgivende for hva kirken lærer i ulike samfunnsaktuelle spørsmål. I kapittelet om "det politiske samfunn", vedtatt av Metodistkirkens Generalkonferanse 2004, heter det om forholdet mellom stat og kirke:

Metodistkirken har i en årrekke støttet skillet mellom kirke og stat. I noen deler av verden har dette skillet vært en garanti for et religiøst mangfold og frihet til gudsdyrkelse etter egen overbevisning. Et skille mellom kirke og stat betyr at det ikke finnes noen organisatoriske samband mellom dem, men det kan også åpne for samvirke. En stat skal ikke bruke sin makt til å fremme en bestemt religiøs tro (også ateisme). Den kan heller ikke kreve bønn eller religionsutøvelse i offentlige skoler, men skal gi elevene frihet til å praktisere sin egen religiøse overbevisning. Vi tror ikke at staten bør prøve å utøve kontroll over kirken og kirken bør heller ikke forsøke å dominere staten. Det riktige og viktige skillet mellom kirke og stat - som har ført til religionsfrihet - bør ikke mistolkes slik at man avskaffer alle former for religiøse uttrykk fra det offentlige liv.

(Book of Discipline of the United Methodist Church § 164 c)

The United Methodist Church mener derfor at både Statens og kirkens integritet blir best ivaretatt når ingen av dem søker å kontrollere den andre. Statens ansvar er å sørge for at tros- og livssynssamfunnene har rett til fri utøvelse av sin tro og virksomhet. Et skille mellom kirke og stat garanterer et religiøst mangfold og frihet for den enkelte borger til religiøs utøvelse ut fra egen overbevisning.

På denne bakgrunn ønsker vi å kommentere ulike sider ved forslagene knyttet til NOU 2006:2 om Staten og Den norske kirke.

Fremtidig kirkeordning (kap. 5)

Metodistkirken i Norge anbefaler at Den norske kirke ikke lenger skal være en del av statsforvaltningen, men etableres som et selvstendig trossamfunn. Vi mener virksomheten bør reguleres gjennom en felles lovgivning for alle tros- og livssynssamfunn. Vi støtter derfor utvalgets ene mindretall som foreslår å avvikle statskirkeordningen og etablere en selvstendig folkekirke.

Vi mener at Den norske kirke ikke er avhengig av tilknytningen til Staten for å være en folkekirke. Folkekirken må ha sitt grunnlag i kirkens egne ordninger, virksomhet og kontaktflate, og ikke være begrunnet i dens forhold til en statsmakt.

Flertallet i Gjønnnesutvalget foreslår at Den norske kirke i framtiden skal være en lovforankret folkekirke fordi *"dette innebærer at Den norske kirke får en større grad av likestilling med andre tros- og livssynssamfunn."* Dette anser vi som et utilstrekkelig mål. I den endringsprosess som Den norske kirke står midt oppe i, bør målet være full likestilling med andre tros- og livssynssamfunn. Vi mener utvalgets forslag om lovforankret folkekirke vil opprettholde forskjellsbehandlingen av Den norske kirke og de øvrige tros- og livssynssamfunnene i Norge. Vi mener det er statens ansvar å tilrettelegge for likebehandling og like rammevilkår for alle kirker, tros- og livssynssamfunn.

Samtidig erkjenner vi at Den norske kirke fortsatt vil være en majoritetskirke i kraft av sin størrelse og utbredelse, og at dette nødvendigvis vil prege kirkens samvirke med staten også i årene som kommer.

Finansiering (Kap.6)

Fra Metodistkirken i Norge ønsker vi å understreke at eventuelle endringer i forhold til finansieringen av Den norske kirkes virksomhet, må sikre likebehandling mellom denne og andre tros- og livssynssamfunn.

Vi anbefaler at dagens ordning med tilskudd til både Den norske kirke og øvrige kirker, tros- og livssynssamfunn bør videreføres som en grunnfinansiering av deres virksomhet. Utover dette bør det være tros- og livssynssamfunnenes eget ansvar å fastsette ordninger for å sikre egen inntekt.

Vi mener at det ikke bør innføres ordninger lik kirkeskatt/medlemsavgift.

Vi vil også understreke at uansett finansieringsform, må det legges vekt på tros- og livssynssamfunnenes egen råderett over bevilgede midler.

Gravferdsforvaltningen (Kap.7)

Metodistkirken i Norge støtter flertallsforslaget som anbefaler som hovedprinsipp at kommunen har ansvaret for gravferdsforvaltningen. I dagens flerreligiøse samfunn bør denne forvaltningen skje av kommunen som en nøytral instans.

Vi støtter også forslaget om å benytte de livssynsnøytrale begrepene gravlund og gravplass i stedet for kirkegård.

Fredede og verneverdige bygninger (Kap. 8)

Metodistkirken i Norge støtter Gjønnnes-utvalgets syn at det bør etableres særskilte finansieringsordninger for fredede og verneverdige kirkebygg. Vi vil i denne forbindelse påpeke at også øvrige trossamfunns bygg bør kunne komme inn i denne ordningen med for eksempel tilskudd til de merkostnader vernebestemmelser kan medføre.

Eiendomsrett (Kap.9)

Metodistkirken i Norge mener det er rett at Den norske kirke ved en endret kirkeordning, gis full eiendomsrett over kirker og annen kirkelig eiendom.

Vi mener også at Opplysningsvesenets fond i hovedsak bør overføres Den norske kirke. Ettersom midlene i historisk lys er bygd opp gjennom pålagt skatt av alle landets innbyggere, bør det derfor vurderes om eventuelt en del av fondet bør fordeles blant tros- og livssynssamfunnene.

Forslag til lov- og grunnlovsendringer (Kap.11)

Metodistkirken i Norge støtter utvalgets flertall som anbefaler at Grunnlovens § 2 endres til:
"Alle Indvaanere af Riget have fri Religionsøvelse. Den kristne og humanistiske Arv forblir Statens Værdigrunnlag."

Vi støtter dessuten de foreslåtte endringene i Grunnlovens §§ 4 til 44 som foreslått i kapittel 11.2.1 av flertallet i utvalget.

Ettersom vi mener at Opplysningsvesenets fond i hovedsak bør overføres Den norske kirke, betyr dette at Grunnlovens § 106 strykes.

Vi støtter følgende formulering for ny paragraf i Grunnloven hvor Statens ansvar for en aktivt støttende tros- og livssynspolitikk, grunnlovsfestes:

"Det paahviler Statens Myndigheder at lægge Forholdene til Rette for at Tros- og Livssynssamfund gives Adgang til at udøve deres Virksomhed i Henhold til deres Egenart."

Andre forhold

Valgordninger og demokrati innenfor Den norske kirke: Vi har valgt å ikke kommentere dette spørsmålet i vårt høringssvar, da vi anser dette som et indre anliggende for Den norske kirke.

Navneendring: Vi mener Gjønnnesutvalgets mindretall på fire påpeker noe vesentlig når de hevder at selve navnet "Den norske kirke" er problematisk. Når kirken endrer sitt forhold til Staten, bør den også benytte anledningen til å endre sitt navn til å være mer i samsvar med den kirke- og trossamfunnsvirkelighet dagens Norge er preget av.

Likestilling ved ansettelser i institusjon, representasjoner m.m.: Vi vil også i denne forbindelse framheve at det bør åpnes for å likestille søkere fra frikirkelige trossamfunn ved ansettelser av institusjonsprester (sykehus, fengsler m.m.). Disse stillingene bør ikke være forbeholdt prester fra Den norske kirke. Vi mener dette vil synliggjøre en likestilling mellom

trossamfunn i Norge, og at det finnes mange vel kvalifiserte søkere til disse stillingene innenfor frikirkene. Vi tror disse i like sterk grad som prester fra Den norske kirke, vil kunne ivareta brukernes behov for kirkelige tjenester.

Vi mener dessuten at det er viktig at Staten synliggjør i det offentlige rom også representanter for ulike kirker, tros- og livssynssamfunn i Norge, og ikke forbeholder offentlige markeringer og tilstelninger kun til representanter for Den norske kirke. På denne måten kan myndighetene være med og synliggjøre noe av mangfoldet i vårt samfunn i dag og fremme likestillingen mellom kirker, tros- og livssynssamfunn.

Avsluttende kommentarer

En avvikling av dagens forhold mellom Staten og Den norske kirke, vil nødvendigvis kreve tid. Vi mener derfor det er viktig å få avklart hovedspørsmålet om en eventuell endring av dagens relasjon mellom disse. Dernest vil det være mange praktiske sider som vil måtte avklares, og som vil trenge tid. I den forbindelse vil vi også løfte fram og støtte Gjønnestutvalgets enstemmige anbefaling om at det så snart forholdet mellom Staten og Den norske kirke er avklart, må det settes i gang en prosess fram mot en samordnet tros- og livssynspolitik i Norge.

METODISTKIRKENS HOVEDKONTOR

Gunnar Bradley
Adm. leder

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: *METODISTKIRKEN I NORGE*

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- X Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

Religionsfrihet og likebehandling av kirker, tros- og livssynssamfunn

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- X Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- X Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- X Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer

X Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
- De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
- X Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
- Det humanistiske verdigrunnlaget
- At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
- X Kommunen
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
- Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Vi mener Dnk ved en endret kirkeordning skal gis full eiendomsrett over kirker og annen kirkelig eiendom. Hvem som skal ha det økonomiske ansvaret er en sak vi ikke har tatt stilling til.